

Bon Haj Bóh!

Sy-li spěwał,
Pilnje džělał,
Strowja ēe
Swójbni statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar měrny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew ēe. F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kózdu šobotu w Esmerjez knihiczschezeri w Budyschinje a płači sichtvortslětne 1,50 hr. s portom.

14. njedžela po ſwj. Trojizb.

Luk. 17, 11—19.

To je wulzy swježelaze, ale tež jara ſrudžaze ſczenje; ſwježelaze, dokež nam poſaze, taž Bóh tym pomha, kotsiž ſo w myſy i njenni wołaju, ſrudžaze, dokež naž poſueči, ſo wot džehaczoč, kotsiž Božu pomož ſhonichu, lědnia jedyn ſo jemu džafuje. Najrjeñšchi woſomik w naschim ſezenju je wěſeže tamón, jako tón Samaritski, wježolu džakownoſež we woſlicžu, na ſwojimaj ſolenomaj leži, a pſched nim ſteji tón wulki pomožnik w myſy, ſo ſradujo na tutej duschi kotaž je jemu jeho Wótz dał, — ale nijewidzis̄h th mróčzałku, kotaž jemu pſches čolo czechnje, njeſlyſhiſh th jeho boſtne praschenje: Hdže pač ſu czi džewjeczo? Dyrbi tón ſenjes tež na naž taž ſkoržicž?

Duž ujeſapomu, ſtejemu Bohu ſo džalowacž.

1. Tež my ſmy wot Božeho ſmiljenja žiwi.
2. Nasch njedžak jeho hľuboč ſrudži.
3. Džakowne wutroby jeho žohnowanje pſchewodža.

1. Tež my ſmy wot Božeho ſmiljenja žiwi. Naschemu Sbóžníkem, poſledni króz do Jeruzalema horje puczowazemu, džehaczo wužadni napſhečiwo ſtupja, jeho wo ſmiljenje a wuſtrowjenje proſcho. Wužad běſche žałožne czeſpjenje, kotrež wſchitke ſtrowe ſiwiſtenje w czele ſkaſy a tajlich njesbožownych wěſtej ſmijerczi napſhečiwo wjedžesche. Hdžež ſo wužadny poſta, tam ludžo, ſo natykanka bož, czeſlachu. Tón ſenjes je tež tutej khorofeži napſhečiwo ſ lekarjom. Kunjež běſche tamnych pósnače ſlabé, wón jim tola pomha, niz na měſcze, ale po něčim. Mjes tym, ſo woni, jeho pſchilaſti poſluſhni, džechu, měſchnikam ſo poſtaſacž, buchu czeſczi.

Podebnje ſmy tež my ſenjeſowe ſmiljenje ſhonili — ač taž husto! Někotry króz ſo nam ſdashe, ſo ſmy na kónzu; dha ſo nam ſkaly pſches njewidomnu ruku wotewrichu a my móžach my dale hiež. Pſchi hľubinje my khodžachmy, jenož jena kročel hýſcheze a my ležachmy delſach; dha je wón naž džeržał a pſched padnjenjom wobarnował. Na khoroložu ležachmy a wón je naž jažo wuſtrotwil. Hacž do ſchije nam woda džesche, dha je wón žolny roſdželil. W kelfo my ſo tola twój hnadny Bóh nad tobū kſhidla wupſheſtrjež. A runje w tutym ſuchim ežazu nam běſche, jako by nam njebjo ſamknjene bylo a Bóh na naž ſapomnił, a tola wón wot naž ſdalený njeje, w nim ſmy my žiwi, hibamž ſo a ſmy, a kózdy kuf ſhléba dostenjem ſ jeho ruky.

A naſche najhórsche hubjenſtwo je hréch; to je tež wužad, kotrež niz jenož czelo, ale tež duschu ſkaſy a ma woſebitu natylovažu móž a dželi naž, hdžež tež niz wot cžlowjekow, pſchetož woni ſu wſchitzh ſhreſchili, dha tola wot teho ſwiateho Boha, pſched kotrež hřeſchnik žaneho měſtna nima, a hdžež wón ſwoju móž ſſiwi, tam wón naſrjenſche bydlo do hěthy hubjenſtwo pſcheſtvoči. Ale runje tutu khorofeži je naſch Sbóžník na ſo wſal a ju horje donježl na drjewo poſleča a hdžež ſo my ſ němu wołamž: „Kunjež Jeſu, th ſyno Davitowy, ſmil ſo nad nami“, tam wón nam wotmolwi: „Ja ſahubju twoje pſchestupjenje jako mróčzel a twoje hréchi jako mhlú. Wobroč ſo ke mni, pſchetož ja wumozu cže.“ O, ſo bychmy my taž ſwólniwoje, kaž chze wón nam datacž, ſ jeho poſluſhce brali hnadu ſa hnadu, ſmiljenje ſa ſmiljenje, wodacze ſa wodacze. A ſchto wón ſa tajku ſwoju pomož wot naž ſněje? Husto njedžak, czorný njedžak.

2. A runje tón jeho hľuboko sruží. „Džecz khorých běsche bolesnej žmijereži wutorhnjených, woni běchu živjenju a živojim žwójbam sažo dací a jenož jedyn s nich žo wróci a woprue Bohu džat. Hdže běchu cí druh? Běsche lohka myžl, běsche hordoscz, běsche žadanje po žwétnych wježelach, schtož jim najprěnschi pschizhlišchnosež sapomniež da? Hdžeha paž žu cí džewjeczo?

Tež do našich wožadov tuta řenjesova skoržba klineži. Njedžak je žwéta mīda, praji snate pschizhlo. A schtò by jemu pravo dací njedžakowne. Khudži, kotrymž žmý dobrotu wo-polašali, žwojim dobrocélam s pueža džaja, so žo jim džakowacž njetrjevali. Ale tón, kotryž je najwjažy luboſeže rošhyval a najwjažy njedžaka žněje, je tola našch Bóh. W rish drje ludžo skorža a styskniwi wo njebjeſte wrota klapaja, ale hdž je žo strach pominył, dha Bohu khribjet wobrocža, jako by žo nicžo njestalo. Tež mi na wschitke Bože poſtrovenja spominam, na kotrychž je naſche živjenje taž bohate, — taž manuž ſebje žamch wobſkoržowacž, so je naſcha wutroba taž khuda na džaku. Husto na naſchej ſlej woli njeleži, so žmý taž njedžakowni, ale na naſchej ſapomniwoſeži. Ale tuta ſapomniwoſež nijeje brach naſcheho pomjatka, wjele bóle naſcheje wutroby. Schtož myž lubujem, na címž naſcha wutroba wižy, schtož je nam drohe a wažne, myž taž lohžy njesapomnim. Jenož to, schtož je nam njespodobne, schtož naž ſymných wostaji, ſa cžož žo myž njesajmemy, to w naſchim dopomijecžu do ſady ſtupi.

Taž je naſch njedžak pschecživo Bohu ſnamjo naſcheho wopacznego ſmyžlenja, dopokaſmo ſa to, ſo wón nam tola naſche jene a wſcho nijeje, niž naſche doverjenje a naſcha ſkaſa, ale, hdž myžolo pschisidze, jenož ſ temu dobre doſčž, ſo by nam we wſloſčach pomhal a ſ muſy naž wumohł. Dha wuklomy tola wot džakneho Samaritskeho w naſchim ſezenju, wo kotrymž ſo píſe: jedyn paž, jako widžesche, ſo wutrovjeny bě, wróci ſo a khwaliesche Boha ſ wulſim hložom. Tso wrócičz, to je najlepšchi džat, ſo ſ zhej wutrobu ſ temu řenjeſej wobročicž, nařjeňſcha khwalba Boža.

Wěſo Bóh naſcheho džaka njetrjeba. Wón nijeje kražniſchi, hdž myž jow delkach ſaujeſhem: „Khwal teho řenjeſa, moja duscha, a njesapomni jeho dobroton“ ale th masch něchtoto wot teho, hdž ſo Bohu džakujesč; wón je žwoju wutrobu pschecživo tebi wottankayl; th ſ džakom žwoju wutrobu jemu wotewriſch. Teho dla naž tež žwiate pižmo taž husto ſ džakej napomina. „Džakujesč ſo temu řenjeſej, pschetož wón je dobrocživ, a jeho dobrota traje wěčnje.“ „To je kražna wěž, temu řenjeſej ſo džakowacž a khwalbu ſpěwacž twojemu mijemu, th najwyschſchi.“ „Budžež džakowni we wschitkých wězach, pschetož to je Boža wola w Khryſtu ſeſu na waž.“ Tež naſch maſh katechismus w ſeždej hawptſchituž na tutón naſch Bohu winojth džak poſkuſuje. W druhéj kaſni rěka; ale ſo temu žamemu we wschitkých wězach modlili, khwalili a ſo jemu džakowali. A prascha-myžli ſo, ſa cžo ſo džakowacž manuž, dha nam přeni artikel woſmolwi: ſa to wschitko ja ſo jemu džakowacž a jeho khwalicž winojth žhm. W žwiatym Wótczenaſchu naž ſchitvórtka proſtwa napomina, ſo býchuy myž ſ džakowanjom žwój wschédnyh khleb ſ ſebi brali a w ſakramencze woſtarja tón psched nami ſteji, kotryž w nožu jako wón bi pscheradžen, tón khleb wsa a džakowacže ſo. W ſchitvórej hawptſchituž ſo wschak žlovo „džat“ a „džakowanje“ njenamaka, a tola w njej najlepšchi džak ſteji, kotryž ma ſo wschédne ſtacž, mijenjzy, ſo dyrbí ſo ſtarh Hadam w naž psches wschédne roſkacze a poſtutu potepicž a wumrjecž ſe wschěmi hréchami a ſkymi lóſchtami a wschédne ſažo won

pschitnecž a ſtanycž nowy čłowojek, ſiž by w prawdoſci a čiſtoſci psched Bohom wěčnije žiw był.

Duž džakujimy ſo naſhemu řenjeſej w dobrých a ſkých dnjach, w czažach, hdžez žmý jemu khvěrni, pschetož wón nam pomha, ſo píſi nim wostanjeni, a ſažo w czažach, hdžez žmý jeho wopuſchežili, pschetož wón nam hréchi wodawa a naſhej nosy ſažo na puež měra wróci, ſo by wón na naž ſ podobnej ſrudobu hladacž njetrjeval, kaž na tamnych džewjeczoch, wjele bóle jeho žohnowanje ſ namii bylo.

3. Džakowne wutroby jeho žohnowanje pschewodža.

Ale taž? njeběchu wschitzu ſtrowi? Schto dha je tón džakowny wjazp dostał? ſe njemu je tón řenjeſ prajiſ: „Stań a dži, twoja wěra je cže wutrowila.“ Žemu je ſo pomož dostała, ſotruž cí druh njeshonichu. Wostachu woni tež ſtrowi, tón džakny Samaritski dosta ſe eželnej dobrozeze hischeze duchowmu. Njemóženym ſebi my myžlicž, ſo je wón ſwjasany na žwojeho dobrocélala ſa nim ſchol a ſo jeho wucžobník ſežinil? Šwonkownu pomož tón řenjeſ, kotryž modlitwy wuſlyſhi, taž derje njedžakomnym kaž džakownym modlerjam ſpožči, dawa wón tola wschédnyh khleb tež bjes naſcheje proſtwy wschitkim ſkym ludžom. Ale žluži tajka ſtronkowna pomož tež pschetož ſ woprawdžitemu ſbožu? Taž dha, hdž něchtó to, ſchtož je ſebi wuproſhył, ſe lóſchtami žwéta pschecžini abo ſe žwojeſ ſažo dobytej ſtrowoſežu ſo do žwétnego wježela ſamuri? Wěrue, woprawdžite ſubla njesku te eželne, ale te duchowne. Te paž ſo jenož džakownym dusčham darja. Schtož ſo Bohu ſa jeho darh džakuje, temu wón wjetſke dary ſpožči. Schtož jeho ſa eželne wumoženje khvali, temu wón tež dusčhu wumóže. Duž njesapomni, žwojemu Bohu ſo džakowacž. To je tón puež, ſo tebi tón řenjeſ poſkaze žwoje ſbož. Šamien.

Je kſchecžanstwo ta jena wěrna wucžba?

Tutu podenženje na želeſnizu je ſajimaze. Taž je to daloſko a ſcheroſko. Pschi wschém druhim ſo ludžo ſkérje hladaju a ſo roſkudženja wſdaju, hdž ſo wěžy nicžo njerosymja. Nohzedža na psch. pschi roſtěčzowanju wo někajkej maschinje abo někajkim nowym wunamaſanju poſkacž, ſo nicžo njerosymja, duž mjeleča. Ale pschi nabožnych praschenjach, to je něchtó druhé, tu rěčza ſobu a rěčza cím wótfiſchó, cím mijenje wo thym ſrosymja. To plaeži tež pschede wschém wo naſchim praschenju: „Kotra nabožina je ta wěrna?“ To džerža wulſe a doſhe rěče a — roſymja runje taž mało wo kſchecžanstwoje, wo mohamedaniſmje a buddhiſmje (kotrehož ſaložer ſonfuziū řeka, niž, kaž tydženja tu ſtejeſche ſonfuziū), kaž, čhzeniū ras ſ prajidłom prajiež, kaž možl wo muſizh. Tu dyrbí ſo poſtítownje wot kózdeho žadacž „Budž ſam wobhladniw ſe žwojeſ rěču!“ a „Wobhladaj ſebi pschecžiwnika, hacž jenož wulſu hubu abo hacž wěž ſnaje a woblnježa!“

Je kſchecžanstwo nětk ta jena wěrna nabožina? Tu dýribisč ſchede wschém prajicž: „Jenož, ſchtož je muſikalny, móže prajicž, hacž je ſpěw rjanu abo niž.“ Komuž je muſika jenož njeļubu ſrjeſtot a ropci. ſe wuſhomaj, teho njebudžesč proſkycž, ſo by roſkudžil, hacž je ſpěw rjanu abo niž. Taž paž je to na nabožnym polu? Tu wuſnaje něchtón: „Ja do nicžo njewěrju. Nabožina je hlupoſež!“ Žemu pobrachuje potajkim wschém ſnutſkne ſrosymjenje ſa to a tola wón ſebi ſwéri a žuđi wo nabožinje jene ſanicžaze ſudženje wo kſchecžanstwoje kaž wo druhimi nabožinami. Móžesč ſo druhdy doſho ſ tajkimi čłowjekami doręčzowanacž, je paž to po prawom žyle mjes ſmyžla. Šrosymisch tole ſnadž lěpje, hdž něchtó druhé pschi-runamy: Pschede mnú leži papjera, je žoſta, pschi mni ſedži

szlepy a praji, so je čerwiona a wostanie pschi tym. Schto pomha czi to, so ho s nim wadzish? Je czi do zyla mozno, so szlepemu dopokazesch, so je to wopravodze żolte barba? Nima tola do zyla żaneho szpachijecza sa to, schto je żolte abo čerwione abo módre. S tuthym pschirunajom ménju tole: W rosmolwje mjesjencem jenotliwymi każ w sianych rosmolwach dyrbimy skonečnje k temu dónie, so wo nabožnych wězach jenož ludzo ręcza, kotsiz maja nabožne saczucze a nabožne snutskne naszonjenje. Pschi tuthym zylum praschenju wo to dže, hacž by snutstnie schto wo tym nashonil abo hacž niz. Felijo to njejby, kat mohł a zmiešal ty to potom se žudnikom bycž?

Kat ma so to nětk s kschesczanstwom a s tými druhimi nabožinami? Jednasche so to tu nětkle wo stejnischézo k nabožinje do zyla, nětk wo to, kota nabožina je ta jeniczy werna. Nezmóžem tu wschernje a dokladnje wo tym jednacž, by to psche wjèle czaža a ruma żadało. Tola, schtož nam s teho wscheho sbytwa, to chzem huprajecž. Schtóż by so chzyl dokladnischó wobhonicž, wsni ſebi pschihodnu knihu, na psch. „Buddha, Mohammed, Chrystus“ wot Franki. (Potraczowanje.)

Njedzela, to je tón džen, fotryž tón knies cžinił je.

Hlóž: Jesuža ja njepuschežu.

Wójske žwětlo roszwěcž mie. Na njedzelskum nowym ranju, Hnady žlónzo ſhadzaze, Seskhadēej mi k žohnowanju, So mam wježelu njedzelu, W žwiatym duchu žwyczenu.

Zórko wscheje žłodkoscze, Wiliwaj so do hórkosczow Woſchew ert a wutrobje, Pschinjež wjèle polóżnosczow Ssowo pschipowjedane, Pschinjež plody ſtokrōczne.

Wopor khudy horje wsni, Kíž chze ert mój tebi pschinjescz, Ach pój ſe mni, pomhaj mi, Hnadi ſa mnje ſobu pschinjež, Mudroſez, žwětlo do mnje plodž, S hréchow možh wužwobodž.

Daj mi dženž a ſóždy czaž, Sswjaty, žwiaty by ty, ſpěvacž! Chzyl na jehnjeczow ſkaž, Mje a mojich dohotowacž, Božo daj mi hížo tu Woptacž ſbóžnosež njebjestku.

Paradis twar wutrobi, Wotpočz we mni, ja we tebi, Sjew mi knieže we ſlowje Twoju wolu, njech so žwěczi Nutrnoscze mojeje, Sswěckla s twojej živnoscze.

Džen tón žwiaty njedzelski, Sswjeczny k česczni nashei hlowy! K Božej wulkej kražnosceži, Twarmy tempel rjanu, nowy; Wěru, luboscž, džak wochu čescz, Khwalbu Bohu chzem njeſcz!

Ty by wiaz' hacž Salomon, Mudroſez twoju daj mi widziež, Wschudžom evangelion Twojem' žwětlu daj so žwěcziež, Hacž tam w njebju žwěczi mi Šklónzo wěčne w kražnosceži!

K kražnosceži naž twojej wjedž, Czin naž wschitlich twoje džecži, Twój duch czelo, duszu žwycz, Wschitko, Božo k twojej česczji. Mjeno twoje česczene, Budž do wscheje wěčnoscež!

Pschinidž do mojej wutroby, Sswěrny, drohi Wumóžniko, Wostań se mnu wschitke dny, Tebi porucžu ja wschitko, Ty by moja nadžija, Moja móz a khowanka!

Knježe, ja cze njepuschežu, Khiba ſo mje požohnujesz, Tebi ſo ja dowěrju, Ty mje psched ſlym wobarnujesz, Tu na tebje twarju wscho, Czin mje wěčnje ſbóžnega.

Pschinidž k nam twoje kraleſtwo, Twoja wola ſtań ſo wschudžom, Žohnuj twoje kschesczanſtwo, Pomhaj mi a wschitkim ludzom, Tam, hdzej wěčnje bydliſch Ty, Tam Cze wěčnje khwalimy.

Knježe Ty by dostoju, So cze khwala wschitke ludy! Stwoř ty cziſte wutroby, Wupomhaj nam ſe wschej miſy. K tebi mam ſa nadžiju, Daj nam ſbóžnosež njebjestku.

J. W.

Wěžny knefl na Michalskej zyrkwi w Budyschinje.

Stawý Michalskeje woſadu w Budyschinje a tež hewak lubi Sserbia w dalszej wokolinje wěſcze rad ſhonja, schto stare pižma powiedaja, fotrež ſo w kneflu Michalskeje zyrkwinſteje wěže khowaju. Nětk w pražniku je 76 lětny wěžutryjež Winter ſe Schérachowa ſe žwojim žynom wěžny wjerich ſ nowym blačhom ſkył a pschi tym knefl abo ſilu, khorhoj a hwěſdu dele wſał, ſo by je ſ nowym ſlotom počahnył. Džen 2. ſjeniža je tele džele ſažo horje ſtají. Khorhoj nježe ſtowu licžbu 1685. Wona je, kaž knefl a hwěſda ſoprowa a jara derje ſdžeržana. Tak tale ſtará wjerichowa phcha do dalskich czažow wostanje.

W wěčnym kneflu ſalate ſoprowe žudobjo (thſu) namaſtachu. W nim běchu 4 pižma ſ lěta 1685, 1746, 1856 a 1876 a ſtaré pjenjesh ſ tuthch lět. Pižmje ſ lěta 1685 a 1746 ſtej ſo pak ſniczilej pak w archifje města Budyschyna khowalej, ale ſo w l. 1856 wotpižalej, ſo byſchtaj wotpižaj do wěžneho knefla pschisħloj."

Wopravodžite potajnoscze nam ſpiž ſ lěta 1685 wotkry. W tuthym lěcze je měſchczanosta Matej Göbel ſoprow wobſtaral,

do kotrehož je powjeseče wo wěže a někotre pjenjesy położil. Džen 8. winowza je wón swoje mieno podpišal. Wón powjeda, so je wěża wot spocžatka kónečt měla, kotrež je ho w lécze 1551 wotnošyl, so býchu wobloženie s powjerchami (Brustwehr mit Zinnen) natwarili a wěžu jeno s plonej třechu sakryli. Dokelž zyrkej tehdy prósna siejše a wjeźnej, herbskej wožadže hischeze pschipokasana njebešče, njeje měschčanska rada chyba wulke wudawki czinicž. Tutož wěziny wjerch je jažnje widżecz na snatym wobrasu s lěta 1620 wo wobłehanju města. Tež powjerch (Zinnen) na nim derje pōsnajesch. Dokelž pak murje a wjelby pod twierdzym hřežom a mokrotu hacž dele do drastkomory czerpjačku, da rada w lécze 1685 sažo kónečkojth wjerch natwaricž, „zprkwi k wuzitku a zyskemu městu k pschi,“ „na muri 32 lohczi, se žerdžu, kneslom, do kotrehož 3/4 Budyschskeje měry džechu, a khorhož pak 36½ lohcza wychoku.“ Göbel tež nasponni, so žu dwě lécze do teho, 1683 hlowny džel zyrkoje s zyhelemi pokladli a pschecžiwo deschežu a leczazemu wohenju kamjentne swifile natwarili. Tež sbytku džel chybu býrsh tak strycž. Třechu běchu kschindželate byle, kaž swjetsha tehdy.

W lécze 1746 je džen 15. pražnika, „na druhim porjadnym pōstnym, pokutnym a modlēckim dnju,“ w nozy 11 hodž. „symny blýsk“ wěžu wobchłodžil. Ale hdvž je třechu na wjazym městnach wobgnudžena byla, výrbimy řebi na palazym blýsk myžlicž, kotrehož wohén je ho s njev jedrowym deschežom salal. Měschčanosta Jan Hendrich Otto da hnydom knesl dele bracž, w kotrejž nimo tysi s lěta 1685 dwě musketowej kuli a někotre droby namakachu. Wutſelenej džeri, jalatej, stej hischeze we kneslu widżecž. Wěža nowe wryczeno dosta, a kónečk s blachom sawodžechu. Džen 2. pōznejenja 1746 měschčanosta sažo knesl nastaji, to rěka, wón bě pschi tutym straschnym dželu pschitomny.

Džen 11. pōznejenja 1856 je tudomny schiferkryjer Jan Winkler knesl dele wſal. Džo 29. pōznejenja je spis napišany, w kotrejž nicžo wo dželu kryjerja nasponnijene njenamakaš, tež swoje mieno tehdyšchi mlody farar Wjazka (w ponížnoseži) njeje podpišal. Sa to pak shonimy, so žu džen 4. října 1829 nowe swojy sakincžce, wot Gruhla w Małym Wjelkowje late. Wone 913 toleř, 11 nowych žlěbornych a 3 pj. placžachu. Město da k temu 253 tol., 9 now. žl. a 8 pj. Dobrovolskych darow 186 tol., 12 now. žl. a 4 pj. Sto toleř běsche Melchior Melsda Hrubocžanski wotkašal. Mjes darami tamneho čaža, kotrež ho dale nalicža, njech ho jedyn tu hobi nasponni: bronšowý wizath žměčnik w lécze 1844 se 24 žměčkami wot pilneho kenscherja darjeny (sa 250 toleř w Draždžanach dželach.) To je tón žměčnik, kotrež žu 1892 s zyrkoje won wſali a hafle 1919 sažo mits powězli, někto elektřiski.

Tež s lěta 1876 niamy pižmo, kotrež jene mieno wěžukryjerja mjenuje, samkarského mischtra C. Chr. Holtsha we Wjasozu, podpižane wot žobustawow towarziskeho wubjerkia (Vereinigung Petrascha a Lehmana) a fararja Wjazki.

Dželo wěžukryjenja w pražničku 1921 je ho pschi wšchej wulkej drohocže jara hódnje dokonjało a ho pschi stajnej horzocže rneže stało. Geniežki žnadvy deschežik je ho do wotemrjeneje džerh schoł. Kryče kónečka řebi 99,2 quadratmetrow zynowanego morzloweho blacha žadasche. A barbjenju žu graphitnu čornoschěru barbu brali kaž na pětrowské wěži. Posloženje je Winter žam cžinil. Hdvž ho barba w kózdu 15. lécze wobnowja, móže tónle kryje sto lět dolho tracž pschecžiwo wětram a deschežam.

Michałska wožada někto wobnowjenje wołtarňscheža a wopominjecze padnjených rjekow w zyrkvi pschihotuje. Duž běsche

czeskí wudawki, runje někto 12 000 hr. sa wěziny wjerch swjescj město, schtož by ho tež hodžilo, jeno najnušnišche poredženie skořejecž. Wschak ma wožada hischeze wjele wychazow na twařstvi došl s lěta 1892 wotplacžicž. —

T.

Zyrkej a stat.

„My, džecži dželacžerjow, řebi žadam!“ Wózce výrbi to wšchem naschim pschecžiwnikam klinčecž: „My džecži dželačerjow, řebi žadam!“

My, džecži komunistow, nožemny ho sczinicz njevólnizy bohatych! My chzemny wotrocžowske dusche wutupicž a chzemny ho sczinicz a býz wojovarjo! Rječas, sa kotrež ho nam dobre waschnje a morala khwalitej, my rostorkujeny, so býchmy žwobodni a njesadžerženi žwoj pucž czahnyč möhli!

My ho sapowjedžimy, čitacž, wulnyč schpruchi a schtucžli, kotrež praja: „Schtóž wotrocž je, njech wotrocž wostanje!“ abo „Dajcze khězorej, schtož je khězorowe!“ My ho tež sapowjedžimy čitacž stavisny, w kotrejž žu bohači jako dobročeljo khudych khvaleni. Sjawnje a spravnje prajimy wucžerjej, so to wérno njeje. Tehodla: Brjecž se selharñimi stavisnami a wotrocžowskimi schpruchami a schtucžkami.

A tak ma ho to s rošwuežowanjom w žwětaſtawisnje? Njeponjeda ho nam to tam pschezo wo wjerchach, kralach a khězorach, kotsiž na čole poddanow čeſcežpolne bitwy bijachu? Pschezo wěso blýchčza ho to tam krajni wjerchojo, kotsiž buču wot slych njeſchecželov nadpadnjeni, w žwětle prawa a žu rjekojo. Na druhéj stronje, w tych druhich krajach ho džecžom to žamžne barbi. . . . Chzemny my to? Ně!

My chzemny w hodžinach žwětaſtawisny wo tym žlysc̄ec̄, tak běchu žwójby dželacžerjow w sanidžených čažach žiwe, tak buču podklóžowane a tak pschecžiwo podklóžowanym wojovalchu. Niz wo wjerchach, ně wo wjedníkach, kotsiž khudych we wojowanju pschecžiwo bohatym wjedžechu, chzemny my žlysc̄ec̄, kaž to na psch. bě Spartačus, abo s požlednjeho čaža Karl Liebknecht a Rosa Luxemburg.

Pschede wšchem pak ho wobaramy pschecžiwo temu, so bywamy tež hischeze khofstani, nabieži, hdvž te nam pschedpoložene žě a nazionalne schězuwanje njeſchipóšnawany a žobunjecžnity.

Njeſchidgmy wjazym, so ho s puškami poddanow duch do naši fabiwa.

Wucžer, kotrež s puškami dželo wocžehnjenja dokonja njeje wocžehnjer řa džecži dželacžerjow ale řkažer k lepschemu kriježych bohatych.

Takle písce „der junge Genosse“, internazionalna nowina řa džecži dželacžerjow w žwojim němském wudawku 15. října 1921, wudawka ju komitee komunistiskeje internazionale, t. r. wubjerk sjednoczenstwa komunistow wšchých lidow, kotrež je wuwojedženje wšchých komunistických nadawkow poručene. Tuta nowina, kotrež je s wjele pjenjesami derje wuhodowaná, bu pschi sikkadnosceži čeřtvjeneho tydženja po džefacžtychazach mjes džecži rosdželená.

Výrbimy k temu hischeze něchto pschistajicž? —

Listowanje. Ř. w Ř. řa 15. p. Tr. — W. w N. řa 16. p. Tr.

Samolwitsch redačor: farar Wjergacž w Wožadžizach. Čiſcež a naklad: Smolerjez knihicžiſteženja, řap. družina s wobm. rut. w Budysčinje.